

Nemci prenehali z napadi na stalingrajski fronti

Ruske čete prebile obroč okrog industrijskega distrikta in zasedle nove pozicije. Nemci se pripravljajo za sunek proti Astrahanu. Stalin likvidiral sistem političnih komisarjev. Ameriški letalci sestrelili 23 japonskih bojnih letal v spopadu nad Guadalcanalom. Francosko industrijsko središče Lille bombardirano iz zraka

Moskva, 12. okt.—Nemška oborožena armada pri Stalingradu je utrpela ogromne izgube, je prenehala z napadi na ruske pozicije na tej fronti, "se glasi na poročila s fronte pravnice, da so bile nacistične kolone izgnane v zadnjih dneh in bodo obnovele napade.

Na stalingrajski fronti, "pravnice" komunikacije, "niso sočasno okupirane kolone in pehota, odkar so dobile težke obrambne ceste se je zmanjšal, posledica izčrpanja napačnih oddelkov."

Pro objavljen vest se je glasilo da nemško poveljstvo meče rezerve na stalingrajsko mesto. Obnova ljutih bitk prikaže vsak čas.

Guadalcanal. Solomonomovi otoki, 12. okt.—Ameriški letalci so sestrelili 23 izmed 25 japonskih bojnih letal v spopadu nad Guadalcanalom. Japonska letalska armada je dobila težak udarec. Ameriški letalci pravijo, da so Japonci v zadnjih dneh izgubili 27 bombnih letal tipa Zero v spopadu s ameriški letalci.

Ameriški letalci so prej razpisali japonskega letalonosca na južni strani Solomonomovih otokov. Bombe, ki so jih zmetle, so uničile in poškodovale najst bojnih letal.

Moskva, 10. okt.—Ruske čete prebile nacistični obroč okrog stalingrajskega tovarniškega distrikta in zasedle nove obrambne pozicije in s tem ustavile prodor sovražnika skozi prednja prota reki Volgi, se glasi v komunikacije. Prej objavljeno poročilo je omenjalo nemške operacije pri Kalmyku, sto južno od Stalingrada, proti temu krilu ruske armade. Izjavljajo, da se Nemci pripravljajo za sunek proti Astrahanu, strategičnemu mestu ob ustju Volge.

Okupacija Astrahana je, kaže, cilj nemškega poveljstva. S tem bi se Nemci izognili ogromnim izgubam v frontnih napadih na Stalingrad. Asistantski letalci 230 milij. južnovzhodno od Stalingrada. Z okupacije mesta bi Nemci dobili končno nad reko Volgo. Med Asistantski in nemško oboroženo armado se nahaja ravnina brez vojaških objektov, katero bi morali nacisti prenesti.

Pred nekaj tedni so vojaški letalci v Berlinu naznanili okupacijo Elaste, glavnega mesta provincije Kalmyke, 180 milij. zahodno od Astrahana.)

Sedem jetnikov pobegnilo iz jetnišnice
Chicago, 10. okt.—Sedem jetnikov, med temi Roger Touhy in Basil Banhart, ugrabitelja Jacka Factorja, je pobegnilo iz državne jetnišnice Stateville pri Jolietu. Jetniki so napadli štiri stražnike, jih premagali in potem pobegnili z avtomobilom enega od stražnikov, ki je bil ranjen v bitki. Policija je zastrazila vse ceste v upanju, da bo zasačila ubežnike.

Nadaljnje milijarde za letala in ladje
Washington, D. C., 10. okt.—Nižja kongresna zbornica je odobrila načrt, ki določa dodatno vsoto \$15.747.000.000 za konstrukcijo novih bojnih ladij in letal. Načrt je bil poslan v senat, kjer bo tudi sprejet.

Parlament podprl Churchillovo vlado

Proti obnovi pogajanj z indijskimi voditelji

London, 10. okt.—Parlament je s 360 proti 17 glasovom podprl stališče Churchillove vlade, da bi bilo izdajstvo zaveznikov, če bi se pogajanja z voditelji Vseindijskega kongresa, stranke nacionalistov, glede neodvisnosti Indije obnovila. Vlada se ne more pogajati z ljudmi, "ki podžigajo revolto".

Glasovanje je sledilo dolgi debati, v kateri so se slišali argumenti, da se morajo voditelji indijskih političnih strank sprezumeti med seboj in da Indija, tudi če pride do sporazuma, ne more dobiti neodvisnosti, dokler ne bo ta vojna končana.

Debato je odprl Leopold S. Amery, tajnik za Indijo, ki je v svojem govoru dejal, da Mohandas K. Gandhi ni manj nevaren diktator kot Hitler.

Washington, D. C., 10. okt.—Dr. Wei Taoming, novi kitajski poslanec v Washingtonu, je dejal, da mora biti problem Indije rešen, ker zdaj, ko je sovražnik pred vrati, ni čas za družinske prepire. To izjavo je poslanec podal na svoji prvi konferenci s reporterji.

Melbourne, Avstralija, 10. okt.—Avstralske čete, ki prodirajo naprej v gorovju Owen Stanley, Nova Gvineja, so po dvanajstih dneh navezale stike z japonsko oboroženo silo v bližini gorskega prelaza, kjer se odpira pot proti Port Moresbyju, zavezniški mornarični bazi. Japonci so se doslej stalno umikali.

Ameriški in avstralski letalci so izvršili nove napade na Rabaul, japonsko bazo na otoku New Britain, 675 milij severozahodno od otoka Guadalcanala v Solomonomovi otoški grupi, kjer se nahajajo ameriški pomorščaki. Bombe so padale na japonsko letališče pri Rabaulu in razbile več vojaških naprav.

Drugi roji letal so istočasno bombardirali Laejo, japonsko oporišče na Novi Gvineji, in japonske vojaške transporte v bližini otoka Tanimbara. Eden transport je bil potopljen, trije pa poškodovani.

Washington, D. C., 10. okt.—Ameriška bojna letala so vrgla čez tisoč bomb na japonske pozicije na otoku Kiski v Aleutijski otoški grupi pri Alaski, poročila mornarični departament. Bombe so razdeležale radiopostajo in potopile dva japonska tovarna parnika.

Washington, D. C.—Dne 5. oktobra je bilo jugoslovansko poslaništvo v Washingtonu povišano po jugoslovanski vladi v ambasado in predsednik Roosevelt je čestital poslaniku dr. Konstantinu Fotiču na tej promociji. (Razlika med prejšnjo in sedanjo stopnjo je le v diplomatskem jeziku. Prej je bilo poslaništvo "legacija" in zdaj je "ambasada" in poslanik je "ambasador." V slovenski pomeni oboje poslanik.—Op. ur.)

Promocija jugoslovanskega poslaništva

Washington, D. C., 10. okt.—Nižja kongresna zbornica je odobrila načrt, ki določa dodatno vsoto \$15.747.000.000 za konstrukcijo novih bojnih ladij in letal. Načrt je bil poslan v senat, kjer bo tudi sprejet.

NELSON PRIPOROČA MOBILIZACIJO DELAVCEV

Vladni odbor odredil ustavitev produkcije zlata

VPRAŠANJE OBOROŽITVE ARMADE

Washington, D. C., 10. okt.—Donald M. Nelson, načelnik odbora za vojno produkcijo, se je pridružil drugim visokim vladnim uradnikom, ki pritisakajo na kongres, naj sprejme načrt glede mobilizacije delavcev za dela v vojnih industrijah. Nelson je pojasnil svoje stališče pri zaslišanju pred kongresnim odelkom za aropriacije.

"Vi lahko vidite krizo v delovni sili, na katero smo vas opozorjali pred osmimi meseci," je rekel Nelson. "Prišel je čas, ko mora biti mobilizirana, ker to zahtevajo naši vojni napori, katerih cilj je poraz osi." Paul V. McNutt, načelnik komisije za mobilizacijo delovne sile, je dejal, da bo načrt glede mobilizacije delavcev kmalu predložen kongresu v sprejetje. Rooseveltova administracija še ni izjavila, ali bo podprla načrt.

Nelsonov odbor je odredil ustavitev produkcije zlata po vsej deželi iz vojnih ozirov. Rudarji in masinirji bodo premeščeni v rudnike, ki proizvajajo baker in druge kovine, katere se potrebujejo pri izdelovanju orožja.

Na vprašanje reporterjev, ali ameriške vojne industrije s sedanjim številom delavcev lahko producirajo orožje za opremitve armade deset milijonov, je Nelson dejal, da se to lahko zgodi v gotovem času. On ni hotel povedati, kolikor mesecev bi industrije potrebovale za opremitve tako velike armade.

Nelson je dejal, da je za splošno mobilizacijo delavcev, ker se sedanje metode iskanja delavcev niso obnesle. Na farmah se čuti pomanjkanje delavcev. Čez milijon delavcev, ki so delali na farmah, je odšlo v industrijska središča, kjer dobivajo večjo plačo.

Jugoslovanska vlada in Mihajlovič
Vlada zaupa svojemu generalu
London, 5. okt. (NYT)—Jugoslovanska vlada je izjavila, da popolnoma zaupa generalu Draži Mihajloviču, njegovemu neuklonljivemu odporu proti silam osi in njegovi modrosti v ravnanju z nemirnimi elementi njegovega ljudstva. Tako je vlada odgovorila na vesti, objavljene v Združenih državah, ki so obtoževale Mihajloviča, da je v sporazumu z osi.

Vlada se je danes popoldne posvetovala več nego eno uro o tej stvari, katero je predložil dr. Slobodan Jovanović, predsednik vlade. Člani vlade so složni, da je potrebno brez odlašanja storiti vse mogoče, da se ohrani čistost imena generala Mihajloviča, čigar borba proti tlačitelju je svetla točka odpora na evropskem kontinentu.

Nobeden od članov jugoslovanske vlade ni hotel vezati obtožb newyorškega Daily Workerja z Moskvo, akoravno so priznali, da ima general Mihajlovič težave s komunisti. Predsednik vlade Jovanović je z veliko odločnostjo izjavil, da zdaj ni čas za razprtje med narodi, ki so se zedinili v borbi proti skupnemu sovražniku.

Novo ameriško zagotovilo Kitajski

Amerika se odpove izjemnim pravicam

Washington, D. C., 10. okt.—Da dejansko podpre svojo deklaracijo, da je doba imperializma končana, je Amerika informirala Kitajsko, da se bo odpovedala ekstrateritorialnim pravicam na Kitajskem in da ji bo Velika Britanija sledila. To zagotovilo je dal državni podtajnik Sumner Welles na predvečer 31. oktobra kitajske revolucije, rojstva kitajske republike.

Welles je informiral kitajskega poslanika Taominga, da se bo Amerika začela pogajati s kitajsko vlado glede sklenitve nove pogodbe glede odprave ekstrateritorialnih pravic, katere je dobila pred sto leti. Na podlagi teh slone odnošaji med državama.

Korak ameriške vlade bo imel dalekosežne posledice po vsem svetu. Welles je dal razumeti, da je Amerika za ustanovitev sistema, sonečnega na enakopravnosti in pravičnosti napram vsem narodom. Amerika in Velika Britanija opustita načelo imperialistične eksploatacije, kar pomeni da si bodo Kitajski in druge azijske države lahko same kovalje svojo usodo.

Glavni privilegij je ameriška pravica glede vzdrževanja ameriških sodišč na Kitajskem. Na temelju te so Američani podvrženi jurisdikciji svojih, ne kitajskih sodišč.

Predsednik Roosevelt je čestital Kitajski v zvezi s proslavo obletnice kitajske revolucije. V poslanici generalu Kaišoku je naglasil, da bo Amerika zaeno s svojimi zavezniki vztrajala v vojni, dokler ne bodo osišne sile poražene.

Welles obsodil stališče Argentine

Zveza z osiščem ograža ameriške republike

Boston, Mass., 10. okt.—Državni podtajnik Sumner Welles je na zborovanju organizacije za zunanjo trgovino dejal, da Argentina in Čile, ki nočeta pritrgeti odnošaje z osiščem, sta odgovorni za zahrbtno sunke, ki jih osišče zada za ostalim ameriškim republikam. Osmenajst latinskih republik se je postavilo na stran združenih narodov, dočim Argentina in Čile mirno gledata na aktivnosti osiščnih emisarjev in agentov na svojem ozemlju.

Welles je dejal, da so poročila, ki jih ti agentje pošiljajo osišču, odgovorna za potopljanje parnikov, ki plovejo pod zastavami Amerike, Brazilije, Kube, Mehike, Urugvaja, Paname, Kolumbije in drugih držav, po sovražnih podmornicah.

"Ne verjamem, da bi ti dve republiki še nadalje bojkotirali svoje brate in sosedje, ki so za vojevanje v borbi za življenje ali smrt, da se ohraniti svoboda in integralnost novega sveta," je rekel Welles. "Argentina in Čile se ne držita zaključkov, sprejetih na konferenci zunanjih ministrov ameriških republik, v Rio de Janeiru, Brazilija, v zadnjem januarju."

Welles je pohvalil junaško borbo ruskih čet proti Hitlerjevi vojni mašini. Dejaj, da večja pomoč Rusiji s strani Amerike, Velike Britanije in ostalih zaveznikov bo zagotovila poraz nacistov v Rusiji. Enotnost med svobodnimi narodi je potrebna ne samo v vojni, temveč tudi po zmagi, ko se bodo polagali temelji za mir. Ljudski zmagi v vojni mora slediti ljudski mir.

Domače vesti

Iz Minnesote

Duluth, Minn.—V Gilbertu je umrl pionir in mestni odbornik Frank Švajgar, star 76 let in doma iz Črnomlja v Beli Krajini. Prva leta v Ameriki je preživel v Towerju.—Rojak John Onič iz Dulutha se je težko poškodoval pri delu v livarni in nahaja se v bolnišnici.—V isti bolnišnici je prestala zdaj že tretjo operacijo Frances Germ iz Gilberta.

Iz Pennsylvanije

Pittsburgh.—Pred dnevi je tukaj umrla Agnes Gorišek, vdova, stara okrog 66 let in lastnica restavracije in hotela. Doma je bila iz Cerkele.

Monessen, Pa.—Dne 13. sept. je tukaj umrl Max Kovačič, star 59 let, član društva 505 SNPJ in vdovec. Pokopala ga je arčna hiša. Doma je bil iz Krašica na Hrvaškem.

Nov grob v Kansasu

Pittsburg, Kans.—Dne 7. oktobra je umrla Mary Brezovar, stara 61 let in rojena v Radečah pri Krškem. V Ameriki je bila 35 let in zapuška moža, tri sinove in dve hčeri. Dva sinova sta že pri vojaki, tretji je pa bil zdaj vpoklican. Bila je članica društva 411 SNPJ.

Clevelandske vesti

Cleveland.—Dne 8. t. m. je v bolnišnici umrl Luka Smrdel, star 62 let in rojen v Trnju pri Slavini na Notranjem. V Ameriki je bival 39 let in tukaj zapuška žena, štiri sinove—trije so pri vojaki—in brata. Bil je član društva 126 SNPJ.—Dalje je umrl Frank Kenda, star 55 let in doma iz Gabrja pri Tolminu na Primorskem. V Ameriki je bil 32 let in tukaj zapuška žena in dve sestri.—Nadalje je umrl Jos. Vidmar, star 58 let in doma iz Zagorice pri Dobrem polju. V Ameriki je živel 37 let in zapuška žena, štiri sinove, tri hčere, štiri vnuke in sestro.

Novice iz Južne Amerike

Buenos Aires, Argentina.—V Cordobi je 12. julija umrl Evarist Marea iz Majnice pri Gorici, ki je bil v Argentini 15 let. Zapustil je ženo in dva otroka.—Dalje je umrl Anton Matelič, star 40 let in doma iz Liveka na Tolminskem. Zapuška žena in sinček.—Nadalje je umrl Jožef Orbič, star 33 let in doma iz Sežane na Krasu. Tukaj zapuška brata in sestro, v starem kraju pa starše.

Montevideo, Urugvaj.—Dne 24. junija je tukaj umrla Pavla Batistič, poročena Černe in rojena v Mirni na Vipavskem. Zapuška moža, tri majhne otroke, brata in sestro.

Srbski kvizling Nedič resigniral

Kvaternikova "bolezen" pojasnjena

London, 10. okt.—Semkaj je prišla vest, da je general Milan Nedič, nacistični kvizling v Belgradu, resigniral "iz osebnih razlogov." Razlog bo menda ta, ker Nemci pritisakajo na svoje srbske lutke, da morajo začeti novo zimsko bojno kampanjo proti Draži Mihajloviču in njegovim četnikom v Jugoslaviji.

Isti viri poročajo, da je hrvaški ustaški maršal Slavko Kvaternik pred kratkim "obolel in dobil dolg dopust" iz razloga, ker se je sprl s Paveličem. Kvaternik je brez Paveličeve vednosti apeliral na Hitlerja, naj on prevzame protektorat nad "neodvisno" Hrvaško namesto Musolinija, ker Hrvatje se ne bodo nikdar spriznali z Italijani. Hitler je ignoriral Kvaternikov apel, je pa o tem informiral Paveliča, ko je bil ta pri njem v njegovem glavnem stanu na ruski fronti. Ko se je Pavelič vrnil domov, je dal svojemu maršalu "dolg dopust".

RUDARSKA UNIJA SE MORDA VRNE V FEDERACIJO

Britska delegata naglašila potrebo delavske enotnosti

LEWIS NAPADA VODITELJE CIO

Toronto, Kanada, 10. okt.—Voditelji Ameriške delavske federacije so uverjeni, da se bo rudarska unija UMWA vrnila v federacijo. Delegete je to na konvenciji v Cincinnatiju kapitulirali pred Johnom L. Lewisom in pretrgali zvezo s Kongresom industrijskih organizacij. Lewis je v svojem govoru dejal, da ne mara biti več predsednik unije, če se ne loči od CIO.

Istop rudarske unije iz CIO ni presenetil voditeljev ADF, ker so to pričakovali. Reuben G. Soderstrom, predsednik Illinoiske državne delavske federacije, je dejal, da bo ADF sprejela rudarsko unijo z odprtimi rokami, če se odloči za vrnitev.

William Green, predsednik ADF, je izjavil, da se bodo odgovorni uradniki njegove organizacije sestali z reprezentanti neodvisnih unij, ki se hočejo pridružiti federaciji z namenom, da se vzpostavi enotnost v delavskem gibanju.

Dva reprezentanta britskega delavstva sta govorila na konvenciji ADF, na katero sta prišla kot brata delegata. Jack Tanner, predsednik unije strojnikov, ki ima 665.000 članov, je dejal, da angleški delavci delajo dolgo ure v vojnih industrijah, da se poveča produkcija orožja. Bryn Roberts, drugi brataki delegat, pa je govoril o potrebi organske enotnosti med britskimi, ameriški in ruski delavci. Voditelji ADF niso naklonjeni zvezi z ruski delavci.

Cincinnati, O., 10. okt.—John L. Lewis je obnovil napade na Philipa Murrayja, predsednika CIO, in druge voditelje in jih obdolžil podžiganja razkola v rudarski uniji. Od delegatov je zahteval odobritev akcije članov eksekutivnega odbora, ki so na svoji seji, v juniju odpravili Murrayja kot podpredsednika UMWA. Delegete so odobrili poročilo odbora, da John O'Leary nasledi Murrayja.

Senat sprejel davčni načrt

Washington, D. C., 10. okt.—Davčni načrt, ki določa naložitev pet odstotnega davka na dohodek slehernega posameznika, ki znaša dvanajst dolarjev in več na teden, je bil sprejet v senatu. Senat je nekaj ur pozneje zavrnil Rooseveltovo sugestijo glede zvišanja prispevkov v sklad socialne zaščite na dva odstotka, ki naj bi stopilo v veljavo v januarju prihodnjega leta. Sedaj delavci in delodajalci plačujejo eden odstotek od vsote mezdnih izplačil v ta sklad.

Argentinska vlada poostrila cenzuro

Buenos Aires, Argentina, 10. okt.—Člani kabineta so odobrili odredbo glede poostre cenzure tiska in vseh komunikacij, ki prihajajo in odhajajo iz dežele. Metode izvajanja odredbe niso bile razkrite.

Nadaljnje kanadske čete dospjele v Anglijo

Neka angleška luka, 10. okt.—Nadaljnje kanadske čete so se izkrcale v Angliji. Med temi so infanterijske in inženirske enote. Vojaške transporte so na poti čez Atlantik spremljale britske bojne ladje.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Council Society

Narodnina za Združene države (raven Chicago) in Kanado \$5.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četiri leta...

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year, Chicago and Canada \$7.50 per year...

Consent of publisher... Reprints of articles in non-commercial character...

Advertising rates on agreement... Unpublished articles will not be returned...

Headquarters: 2657-58 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

PROSVETA

2657-58 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz naselbin

Velika železniška nesreča

Nefsa. O—Eno miljo zapadno od Nefsa se je na progi B & O pripetila velika železniška nesreča...

Florjan Pishek.

O "divji" stavki in drugem

Cleveland.—Naj nekoliko poročam o "divji" stavki, ki se je pričela na naših pouličnih v soboto, 2. oktobra...

Vzrok temu "incidentu" je pač zadržani povisek plače 10c oz. 12.5c na uro od 29. aprila do 15. julija...

Pa, ki delamo podnevi, smo večer, da se nekaj kuha, ko smo zvečer odhajali domov...

Pisal sem, da imam sina, ki služi pri letalskem koru. Naredil je prošnjo za kadetno šolo in v juniju so ga sprejeli...

Znamenje je, da hitimo z gradnjo armade z bliskovito naglico, ki nadkrijuje celo nacijski "blitzkrieg"...

Povedal sem vam vzrok za to "divjo" stavko. Če bi bila mestna zbornica ob prevzetju cestne železnice priznala odlok arbitražnega odbora...

Seveda sedaj ne moremo dr-

zati župana odgovornega za to neizplačano zaostalo mezdno, kakof tuč ne mestne zbornice niti poslovođe McCarterja...

Moram dati kredit uredniku Prosvete za njegov članek "Enotna fronta Združenih narodov" z dne 1. oktobra...

Pisal sem, da imam sina, ki služi pri letalskem koru. Naredil je prošnjo za kadetno šolo in v juniju so ga sprejeli...

Znamenje je, da hitimo z gradnjo armade z bliskovito naglico, ki nadkrijuje celo nacijski "blitzkrieg"...

Povedal sem vam vzrok za to "divjo" stavko. Če bi bila mestna zbornica ob prevzetju cestne železnice priznala odlok arbitražnega odbora...

Seveda sedaj ne moremo dr-

Rusi imajo sovražnika doma na pragu, mi Amerikanci ga moramo pa iskati tisoče milj daleč. In ko pride na svitlo kot jazbec iz luknje, se bo ujel v past in končano bo.

Da, urednik ima prav. V bitki moraš biti previden, pa naj bo v Prosveti, na društveni seji ali pri federaciji...

To in ono iz Milwaukeeja

Milwaukee.—V sedanjem vojnem času so zelo izostali dopisi iz naše naselbine in okolice. Vzrok je, ker se delavec v teh resnih časih zelo težko pripravi k pisanju...

Med naše nestanovitve dopisnike pristojevam tudi sebe, ker ob prostem času rajši čitam nego pišem, da se ne zamerim onim, ki jim je resnica in pravica postanska stvar...

V nedeljski izdaji enega prej omenjenih listov sem čital med drugo robo tudi tole zanimivost, da so tri ugledne dame v "down townu" izgubile dragocene predmete...

Ta dogodek mi je dal povod za ta dopis, da boste čitatelji Prosvete vedeli, da smo nekateri še vedno na delavski straži, mlacneži pa naj iščejo — kijkljo! Septembrske primarne volitve v Wisconsinu zelo slabo izpadle za delavstvo...

Piknik bivših rudarjev, ki se je vrnil 13. septembra v Sagadinovem parku, je dobro uspel v vseh ozirih. Udeležba je bila velika, složnost in gostoljubnost pa še večja...

Seveda sedaj ne moremo dr-

Vojna je polegla tudi ženice "in kuhinji." Skupina E. ...

Maršal Goering in resnica

Hitler menda ni potolažil Nemcev, ko je zadnjič klepetal v berlinski Sportni palači in za njim je moral klepetati še maršal Goering...

Prvič je rekel, da Nemčija zato ne more braniti svojih mest pred angleškimi in ameriškimi letalskimi napadi, ker je njena letalska sila zapoljena ob Volgi v Rusiji...

Glede prve Goeringove trditve, da Nemčija nima toliko bojnih letal, da bi jih bilo dovolj za njeno vojno z Rusijo in za brambo njenih mest doma...

Grafton pravi, kaj je resnica glede tega. Goering je morda povedal resnico, da nima toliko letal (Goering je vrhovni poveljnik nacijske letalske sile)...

Te obljube Goering, veliki nacijski letalski maršal, ni izpolnil in če ima sploh še kaj čuta sramu v sebi, ga mora biti danes nepopisno sram...

Pod pritiskom tega trpkega dejstva je bil Goering vsekakor prisiljen povedati resnico, da Nemčija nima dovolj letal. Goering ni povedal, zakaj jih ni dovolj, toda ugibanje ni težavno...

Goering je lahko lažnik prve vrste in njegova beseda ni vredna papirja, na katerem je napisana—ampak to, kar Nemčija dela in kar je že doseгла in česar še ni doseгла, to ne more biti laž, pač pa kruta resnica...

Nacijski razbojnik torej nehoti učijo demokratični svet, da ofenzivna vojna ne more biti zgolj letalska vojna, temveč mora biti popolna in totalna vojna, vojna na vsej črti...

Nova zapadna fronta v Evropi, pred katero se nacijakim razbojnikom najbolj tresejo hlače—mora priti z invazijo Francije, Belgije, Holandije, Danske in Norveške...

Za gornjo trditve ni treba pričevala vojaške akademije. Vsak navaden civilist, ki ima količjak zdrave pameti, mora to vedeti. In to ni nobena vojaška tajnost...

Če je kako drugače mogoče izvesti totalen napad na Nemčijo z zapadne strani, nimamo pojma. Vemo le to, da se je Hitler pripravil na svojo totalno vojno celih šest let...

Dalje vemo, da Anglija ni bila ob izbruhu vojne nič pripravljena in zadnja tri leta, ko se pripravila, se mora istočasno braniti, dočim se je Amerika v resnici začela pripravljati za vojno šele v tem letu...

Ameriški pomorščak straži japonske vojsne ujetnike na Solomonovem otoku Guadalcanalu.

linois. Samo pomislite, da ni več let. Peli so slovenske pomajhna stvar, če se v sedanjih kritičnih časih napravi \$104.28 dobička na pikniku...

Po sklepu zadnje seje kluba bivših rudarjev, ki se je vršila v nedeljo, 27. septembra, smo dobiček razdelili sledeče: Za ruski vojni relief smo določili \$40 in vsoto že odposlali glavnemu predsedniku SNPJ...

Ob tej priliki se v imenu kluba bivših rudarjev lepo zahvaljujem vsem našim gostom in se jim priporočamo še v bodoče. Hvala tudi naši Prosveti in uredništvu, ki nam je odstopilo par kolon in nam pripomoglo do polnejšega uspeha...

Končno želim omeniti še to, da slovenski socialistični klub priredi kartno zabavo v nedeljo, 1. novembra, v Sostaričevih dvoranah. Na razpolago bodo lepe nagrade, ki so jih nam že ali jih bodo še poklonili zavedni trgovci in obrtniki...

Za slovensko pesem Farrell, Pa.—Dolgo se že nisem oglašil in morda bo kdo mislil, da me je že Stric Sam pograbil s svojo železno roko...

Pred dvajsetimi leti (Iz Prosvete, 12. oktobra 1926) Domače vesti. Slovenski aliistični klub št. 27 v Clevelandu je objavil "Odprto pismo" (politično) Franku Lauschetu...

Delavske vesti. Rudarji Penni še vedno preganjajo napadajo, čeprav je stavka čarna. Inozemstvo. Tepeni Grla se podali in sprejeli pogoj za Turčije.

Sovjetska Rusija. Sovjetska vlada je zavrgla veliko koncesij angleških kapitalistov.

Leo Prijatelj

Vesti z jugoslovanske fronte

Poročila Jugoslovanskega informacijskega centra in drugih virov

Tudi Furlani se hočejo osvoboditi izpod italijanskega jarma

Profitaistično gibanje na Prištini... V zadnjem času so stotniki v boju tudi Furlani, katerim je Italijem prizadejal mnogo zla. Furlani so objavili svoj politični program, katerega cilj je, da bi bili tudi oni po končani vojni priključeni Jugoslaviji.

Furlani, ki so jih njihovi zastopniki vodili s Slovenci, so se nanajša predvsem na kulturno in ekonomsko, ki naj bi je bil del njihovih Furlani v novi Jugoslaviji. Se da, da je bil formalno dosežen sporazum.

Furlani, ki pod Italijo niso smeli uporabljati in razvijati svojega jezika, so postali v zadnjih 20 letih močno narodno zavestni in poskušajo furlanščino vrniti na nivo književnega jezika. Zlasti marljivo so mlajši, ki vidijo v Jugoslaviji vsaj jamstvo za kulturni in gospodarski obstanek svojega rodu.

V... Pavelečovo gospodarstvo

Gospodarsko stanje na Hrvaškem je brezupno. Skoro ničesar ni mogoče več kupiti in draginja je ogromna. Prebivalstvo prejema dnevno po 123 gr. kruha, ki je napravljen iz mešanice 80% ržane in 20% pšenice. Delavci prejema dnevno po 200 gr. kruha. Masti, meso, obutve in obleke ni mogoče dobiti. V veliki meri so čevlji z leseni podplati. Kdor hoče nove čevlje kupiti, jih seveda dobi samo na namizno, prinesli pa mora v trgovino svoje stare čevlje, ki jih popravijo in na nakaznico prejme denarju in čeravno je Paveleč uradno določil tečaj kune nam dinarju v razmerju 1:1, napoje na črni borzi dinarje 150 kuno za 1 dinar.

V... nemškem vzorcu so tudi v manko-laški koloniji — v tavnari "needvisni" — uvedli delovno službo. V smislu novega zakona je to nekakšna mešana Gestaup. V smislu nove "podpirajo, branijo in spodbujajo v zaledju delovanje hrvaških oborožene sile". Poleg tega imajo skrbeti za to, da se redno opravljajo vsa poljska dela.

V... mesecnem vojakovanju so prišli še vedno zmagovalci

Geneva, 23. sept. (ICN). — Poljski, ki prihajajo v Ženevo, pripovedujejo, da so jugoslovanski generali zdaj popolni gospodarji vse jugoslovanske Hrvaške. Nacistom naklonjeni list "Hrvatski Narod" priznava, da se je mesečna borba za okrožje Burgenland v jugovzhodni Hrvaški končala z zmago upornikov. Poročila potrjujejo, da se vrše spopadi med gerilsko armado in posadkami tlačiteljev ali v ustaši brez oddiha in ne da prestali tudi za en sam dan. Kadar se ustaši pod pritiskom oborožencev umikajo, odvajajo seboj vse kmečko in mestno prebivalstvo, ki mora zdej živeti v letorih in barakah v dolini Unje okraj Dubica. Če tlačiteljev in ustaši, ki se v dolinah Jadar in Drina, niso preprijateljstvo, a ne morejo ga porušiti. Tudi ako pod grožnjami Pavelečevih bajonetov po dnevu napadajo pri zidanju mostov, jih niso zmogli zopet porušiti. Pogosto se zgodi, da so ustaše straže zjutraj mrtve, most pa nepoškodovan. Na kraju ubite straže pripet list "Ubili zaradi izdaje svoje domovine."

Zagrebačke bolnice so prenapoljene z ranjenimi ustaši. Ge-

neralno se bori s velikim junaštvom, ki mora celo osišču naklonjenosti skupine in tja izreči nepopustljivo pohvalo. Dopisnik nove hrvaške priznava, da so četniške skupine prestano skozi pet dni napadale Petrovo goro in da se med njimi nahajale tudi ustaše, ki so se borile z istim junaštvom kakor njih možje in

Stubice, Varaždina, Ivanščice in Kalnika.

V... Jugoslavija bo načelovala splošni vstaji na Balkanu

London, 24. sept. (NYT). — Minister zunanjih zadev Anthony Eden je izjavil, da bo prišel čas, ko bo jugoslovanski oboroženi odpor privedel do obče vstaje proti Hitlerju na vsem Balkanu.

Govoril je o priliki otvoritve Jugoslovanskega doma v Londonu, kateri je prisostvoval kralj Peter v spremstvu jugoslovanskega ministra zunanjih zadev Ninčiča. Eden je zelo visoko ocenil jugoslovanski odpor ter se je izrazil o bodočih dogodkih, kakor sledi:

"Balkan se bo maščeval nad onimi, ki so tako dolgo tlačili njegove narode.

"Izven Rusije ni v vsej Evropi nikjer nobene organizirane armade, izvenje čete generala Draže Mihajloviča, ki se junsko bore proti sovražniku. Sovražne divizije, ki bi mu mogle služiti na ruski fronti, so zaposlene v težkih bojih v Jugoslaviji.

"Se nekaj večjega in višjega vidim v tem vsem. Ta odpor je jamstvo za bodočnost. Nobenega dvoima ni o tem, da bo prejel ali alej v ugodnem času izbruhnila na Balkanu splošna vstaja, v kateri se bodo balkanski narodi maščevali nad svojimi zatiralci.

"Napočil bo dan osvoboditve, a za njim bo prišel dan kazni. Povem vam v imenu vlade in po naviljam, da se ne bomo zadovoljili, dokler Hitler ne bo popolnoma premagan, dokler vaše ozemlje in druge zasledene dežele ne obnovne svoje svobode in dokler zločini ne bodo maščevani."

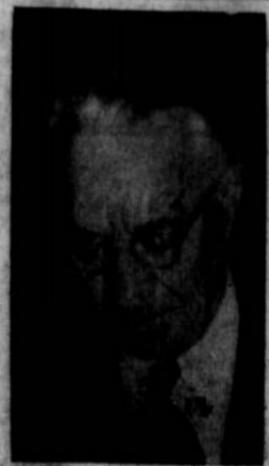
Eden je Hitlerja, Mussolinija in njegove pomagače izrecno imenoval "izrodke".

V... Ustaški kvinteti

Organizacija, imenovana "Zeleni kader", je bila v prejšnji svetovni vojni ustanovljena na hrvaškem ozemlju. Ta organizacija je oživela takoj po nemškem pohodu ter se je takoj v začetku uveljavila s pasivnim odporom proti vsem odredbam kvizlinške ustaške vlade. Paveleč, načelnik ustaške vlade, je obljubil Italijanom gotove količine žita, toda kmetje so takoj zmanjšali svoj pridelek za celih 50 odstotkov, ter na ta način onemogočili Paveleču, da izpolni svojo obljubo.

Italijani so nato poslali v Vinokovce, Osijek in druga mesta med Dravo in Savo oddelke laške armade, nastanili redne posadke ter začeli prisilno rekvirirati poljske prideleke.

Hrvati so se zaradi tega in zaradi Pavelečevih poskusov nasilnih vpoklicev v ustaško armado silno razjezili in v vedno večjem številu odhajajo v zeleni kader. To pomeni, da so pobegnili v gozdove in se tam organizirali v vojaško urejene oddelke, ki zdaj napadajo laške posadke ter seveda odpovedujejo Pavelečevemu režimu poslušnost. Paveleč je čezdalje bolj od-

Joseph Oberstall, predsednik sindikata pivovarniških delavcev.

visen od muslimanov iz Bosne, katerih stare spore s pravoslavnimi Srbi zdaj spretno izkoriščava Italijani, Nemci in ustaši.

Pavelečevi pravi gospodarji pa niso niti Italijani, temveč hrvaški odedek Gestapa, katerega načelnik, major Holm, je bil nedavno ubit sredi Jelskega trga v Zagrebu. Gestapo se je maščevala s tem, da je ustrelila vsakogar, ki je bil videti sumljiv. Italijani najbrže ne ljubijo nemškega vtikanja v zadeve ožnjeno zemlje njihovega "kralja", ki pa do sedaj še ni prišel na obisk. Vendar pa morajo prenašati tudi to nemško oholost, kakor so morali sprejeti strogo in izključno nemško kontrolo vseh letališč v Jugoslaviji.

V... Izdajalci

Miroslav Spalajković je postal sotrudnik lista "Naša Borba". To je zločin, kajti ta list vodi izdajniško politiko in njegov urednik Dimitrij Ljotič je kot vojni begunec na kazenski način izgubil svoj čin razvernega častnika.

Še večji greh pa je ono, kar Spalajković piše — golo nemško propagando. Velika večina beograjskih novinarjev je odbila vsako sodelovanje s časopisjem, ki ga izdajajo sovražniki in le majhno število jih je sprejelo tujevo plačo, med njimi tudi Spalajković.

V enem svojih člankov zatrjuje Spalajković, da je neki nemški vojskovođa že po prvi svetovni vojni velikodušno ponudil zaveznikom, da prevzame boj proti boljševikom. Zavezniki pa so to ponudbo odbili. Ako je to resnica, je le dokaz za to, da so Nemci že takrat poskušali oslepiti zaveznike.

Spalajković zameri zaveznikom, da so odbili ponudbo, s katero so Nemci hoteli nadomestiti na vzhodu, kar so izgubili na zapadu. Spalajković venomer napada Edena, Churchilla in druge zaveznike državne, čes da so zavrnili nemško tezo o Sovjetski Rusiji.

Spalajković se je sicer spomnil na ponudbo "nekega nemškega generala", staro 20 let, pozabil pa je, kaj so Nemci ponudili pred tremi leti, ko so mislili, da jim bo uspelo prevariti Sovjetsko Rusijo in jo izkoristiti proti zapadnim demokracijam.

Takrat so zatrjevali, da sta sovjetska vlada in njeno gospodarstvo ravno tako popolna in izvrstna, kakor nacistična. Ko so pa videli, da se Rusi nikakor ne da prepričati, so zopet začeli pregovarjati zapadne demokracije. Kar naenkrat so začeli govriti o Rusih na najgrši način.

Težko si je misliti, da stari Spalajković ne bi pregledal tega spletkarenja, a nemogoče je, da ne bi bil vedel, kaj je Hitler zaveznikom ponudil. Hitler je potreboval svobodo na vzhodu in je zahteval, da mu velesile izroče Jugoslavijo in vse majhne države vzhodne Evrope, katerim je namenil isto suženjsko usodo, kakor Čehoslovaški.

Naša sreča je, da so državniški kakor Eden in Churchill zavrnili Hitlerjevo vabo. Ako bi se to ne bilo zgodilo, bi bila naša domovina za desetletja, morda celo za stoletja obsojena v strašno suženjstvo. To je spoznal celo šumadijski kmet, a gospod Miroslav Spalajković tega ni razumel.

Obžaluje, da se Srbi nočejo boriti proti Rusom na bojnih poljih na vzhodu. Čemu naj bi se borili? Proti boljševizmu? Ruski narod bo sam odločil o svojem načinu vlade. To vprašanje se ne tiče Ljotiča, niti Spalajkoviča ali Goebelsa, njihovega gospodarja. Ves ruski narod je vstal in brani svojo zemljo, katero hočejo Nemci uničiti.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje s 2. strani.)

smemo preganjati dobrih zidarjev. Rekel je tudi, da je prišel drugi telegram od cesarja, da jih moramo pustiti. Ampak ni nič pomagalo.

Ko je zupan videl, da ne more nič opraviti, se je obrnil in šel na žandarmerijo. Bili smo že precej daleč po Tržaški cesti, ko je za nami priteklo sedem žandarjev, toda niso nič opravili. Pretekli so nas in se postavili pred nami, toda orožja se niso upali rabiti. Kar rinili smo jih naprej. Ko so videli, da nič ne opravijo z drhaljo, so pobrali puško in odkorakali nazaj v mesto.

Ko smo bili že pri opekarni, sta pa za nami pritekli dve kompaniji vojakov. Rekli smo: zdaj bo boj ali pa konec. Vojaki so nas pretekli in se postavili na front. Oberlejtant je ukazal: "Bajonet auf!" Tedaj je bilo pa konec našega načrta. Prišli smo ravno do gostilne "Amerika" na tržaški cesti, ki je bila blizu opekarnice.

Tako je bilo pred več kot 40 leti v Ljubljani. Ampak danes vemo to, da dokler se bodo prosti ljudje te ali druge narodnosti sovražili in klali med seboj pa hodili v hrjavico po kostanj za razne vladarje, toliko časa bo še pekel na zemlji. Tisti Italijani, ki smo jih mi preganjali, so bili nedolžni, kakor so tudi nedolžni Slovenci, ki jih danes preganjajo in more Italijani. Če bi porušili politične meje po Evropi, dali vsakemu narodu pravico do svobodnega kulturnega razvoja, bi lahko vsi skupaj mirno živeli, kakor živimo tukaj v Ameriki.

Zdaj se moram pa zahvaliti mojemu bratu Lojzetu, ki me je prišel obiskat iz Puebla, Colo. Bilo je veselo svidenje, ker se že nisva videla 32 let. Hvala tudi sinu mojega brata in njegovi ženi, ki sta s prijalo obiskat iz Pennsylvanije — iz Farrella.

Predno končam, ne smem pozabiti, da mi je potekla naročnica na Prosveto in poslati denar za obnovo, kajti bi bil težko brez nje. Čitam, kaj Lah in Nemci počno po Sloveniji. Če je to resnica, si mislim, kje je Bog, o katerem so včasih rekli, da je vse-mogočen.

Jakob Gurm, 237.

Rdeči križ pomaga vojakom

Na vojaških in mornariških postajah, v bolnišnicah in drugde deluje za blagor možta.

V Louisiana, kjer je bilo mnogo tisoč ameriških vojakov na manevrih, je tamošnji podružnični ravnatelj Rdečega križa nedavno prejel vest, da je mati mladega vojaka neke čete pod njegovo oskrbo težko obolela. Dodana je bila prošnja, naj fant pride takoj domov.

V vsaki armadi, ki šteje na milijone mož, niso vesti take vrste nič nenavadnega. Tu pa tam nimajo rešitve podlage, pa tudi sorodniki v svoji skrbi dostikrat pretiravajo.

Poveljujoči častniki so pač ljudje in imajo srce. Radi bi dali dopust, ako gre za nujno potrebo. Vendarle morajo biti zagotovljeni, da je res temu tako. Gori omenjena vest je prišla od podružnične Rdečega križa v kraju, kjer je bil fant doma. Ravnatelj Rdečega križa v vojaškem tabornu je mogel jamčiti za resničnost vesti in dopust je bil takoj dovoljen.

Dočim je kurir šel poiskat fanta, da ga obvesti o stvari, je podružnični ravnatelj poskrbel vse potrebno za vožnjo. Tako je bil fantov odhod povsopen brez odloga in on je prispel domov — ne da vidi mater mrtvo, marveč da reši njeno življenje s transfuzijo krvi.

Ta dogodek ilustrira eno izmed potreb Rdečega križa za naše fante v uniformi. Ilustrira tudi komunikacijske zveze, ki jih Rdeči križ vzdržuje s svojimi zastopniki, ki so z našimi četami, in s svojimi 3700 društvi in 8000 podružnicami širom dežele. Nobena druga organizacija ne bi mogla vzdrževati takih zvez. Društva in podružnice Rdečega križa segajo vsepovsod in njegovi zastopniki služijo z našimi četami doma in v inozemstvu. Stoji vedno na razpolago in v nujni potrebi zna vzpostaviti takojšnje zveze med družinami doma in njihovimi ljubljenci v uniformi.

Take nujnostne vesti se urno dostavljajo. Imajo prednost pred drugimi opravili Rdečega križa. Takoj po prejemu zastopnik Rdečega križa pošle onega, za katerega je vest naznanjena. Ako je vojak bolan, se skrbna družina tolaži s pogostimi poročili. Če je treba, se stariš vabijo na obisk bolnega sina. Sočustveni zastopnik Rdečega križa jih sprejme ob prihodu, najde primerno prenočišče in med njihovim bivanjem jim izkazuje ono simpatično razumevanje, ki je tako potrebno ob taki priliki.

Problem, ki se je pojavil, čim so naše čete začele odhajati v inozemstvo, je bil ta, da se jim nudi zdrava zabava med odmorom. Da se armadi in mornariški pomaga zadostiti pri tej potrebi, je Rdeči križ ustanovil klube in zabavišča v važnih središčih, kjer se vojski gibljejo, ko so na dopustu. London, Edinburgh, Belfast, Melbourne in Brisbane so le nekatera izmed mest, kjer je bilo to storjeno.

Tukaj naši fantje najdejo nekaj domovine presajene na tuja tla. To je njihov klub. Ameriška hrana in sladke pijače, udobne postelje, kopeli, igralnice in sobe za čitanje in pisanje so na razpolago. Dostikrat se pleše.

Ti klubi so shajališča za Amerikance v inozemstvu, ki so na dopustu. Upravljeni so po strokovnjaško izvežbanem osebju. Organizirajo se turneje za ogledovanje kraja in drugi izleti. Vodijo se seznanji družin, ki hočejo izkazati svojo gostoljubnost napram našim vojakom. Poskrbljeno je za najnovejše revije in časopise. Namizni tenis, šah, dama in druge igre so na razpolago in ti klubi so najbolj priljubljeno zavetje v dotičnem mestu.

Iz Londona je James Blake-ney, prvi vojaški kaplan v ameriški armadi na Angleškem, nedavno sporočil po radiu: Imamo prekrasnega prijatelja v ameriškem Rdečem križu. Naš Rdeči križ siljano deluje in vsak teden doda kako novo olajšavo. Ustanovili so nekoliko finih klubov in prenočišč za vojake na dopustu. Bil sem prisoten ob otvoritvi Washington Cluba, ki je nekaj izbornega in kjer se

shajajo naši fantje vsak večer v velikem številu.

Rdeči križ služi našim vojakom v mnogih oblikah, kakor pač potreba nanaša. Zadnje poletje je podružnični ravnatelj v Port Darwinu v Avstraliji prvi sprožil idejo-transkontinentalnega izleta v svrhu nakupovanja s tem, da si je preskrbel sedež v vojnem letalu za polet 1500 milj daleč do najbližjega trgovskega središča. S seboj je imel kakih \$2000 denarja posameznih vojakov in seznam naročil za nakup, štiri čevlje dolg, ki je vključeval naročila za mlo, brivske priprave, gramofone in plošče, igle, svilo in druge stvari. Podružnični ravnatelj v Port Moresbyju, kakor tudi oni v Novi Caledoniji sta kmalu potem storila isto s seznamom nakupov, ki so vsebovala naročila za sveče, "chewing gum", pipe, nože, britve, ribolovne pripravke, zdravniške knjige, likala in drugo.

V vojaških in mornariških bolnišnicah sodelujejo zdravniško-socialni skrbniki Rdečega križa in drugo osebje z vojaškimi zdravniki in pod njihovim vodstvom. S svojo simpatijo, zanimanjem in razveseljevanjem odvrtačo bolnikov miali od nje-govih bolečin. Ako je potrebno, da se izve za vojakovo zdravstveno historijo pred njegovim vstopom v armado, ti zastopniki Rdečega križa dobe takoj potrebne informacije od podružnične Rdečega križa v domačem kraju. Takozvane "sive dame" Rdečega križa, požrtvovalne prostovoljke s razumevajočim srcem in umom, čitajo možem, pišejo pisma zanje, igrajo igre z njimi in vodijo zabavne programe.

V vojaških bolnišnicah širom dežele je vojni department zgradil shajališča, ki nudijo potreben odmor in zabavo okrevajočim bolnikom. Po zahtevi vojaških zdravniških oblasti je Rdeči križ preskrbel ta shajališča z opremo in z izurjenim osebjem in nudi zabavne programe, igre in druge uprizoritve. Zadnje produkcije Hollywooda se predvajajo povprečno po trikrat na teden in poskrbljeno je tudi za drugačno zabavo.

Ameriški vojaki so dandanes duševno živahni kot malekdo na svetu. Imajo visoko moralo in ena izmed nalog Rdečega križa je, da pomaga vzdrževati to moralo s tem, da prispeva k blagru naših fantov v uniformi, kakorkoli je mogoče. Rdeči križ to vrši bolj kot kdaj poprej in ljudje doma so lahko zagotovljeni, da Rdeči križ ne bo zaostajal v svoji dolžnosti, naj pride kar koli.

Laval konferira z industriji

Konskripcija delavcev za dela v Nemčiji

Vichy, Francija, 10. okt. — Načelnik vlade Pierre Laval konferira z vodilnimi francoskimi industriji glade konskripcije delavcev za dela v nemških tavnarnah. Uradna častnikarska agentura pravi, da je Laval podal važno deklaracijo, ki ne dopušta nobenega dvoma glede konskripcije delavcev.

Laval je izrekel svarilo, da bodo sledile reane konsekvence, če se bodo delavci upirali konskripciji.

Uradna častnikarska agentura pravi, da uspeh pogajanj med Lavalom in industriji zavisi od kooperacije delavcev z vlado. Dotok francoskih delavcev v Nemčijo mora biti dovolj velik, če se hočejo delavci izogniti bolj drastičnim metodam.

Nova vlada formirana v Iraku

Bagdad, Irak, 10. okt. — Nova vlada je bila formirana v Iraku in nasledila je ono, ki je resignirala zadnji teden, ker ni mogla rešiti notranjih problemov. Predsednik nove vlade je Nuri Said, ki je prevzel tudi pozicijo vojnega ministra.

Leon Henderson

Izmed vseh odličnih članov sedanje vladne uprave v Washingtonu je malokdo doživel toliko viharjev kot Leon Henderson. Sedaj, ko je postal šef urada za administracijo cen, je ravno tako. Njemu pa ni mar, ako se politiki, trgovci in konsumenti znašajo nad njim. Ker stanujemo v hišah, jemo hrano in nosimo oblačila, se on vmešava v življenje nas vseh.

Prvi vihar, ki ga je on izzval v javnem življenju, je bil med uradniki države Pennsylvanije, imenovanimi vsled političnega vpliva. Leta 1923 mu je guverner Pinchot poveril nalogo reklasifikacije državnih uradnikov in organizacije pokojninskega sistema. Oni, katerih plača je bila znižana, niso seveda ostali tihi.

Henderson je imel razne druge državne službe. Ko se je državna uprava spremenila, je bilo njegovo delo — za katero je dobival \$5000 na leto — razdeljeno med petorico uradnikov s skupno plačo \$28.000.

Razmeroma mirnih osem let je preživel v Russell Sage Fundaciji v New Yorku, kjer je vodil borbo proti oduštvu, potem kot ekonom pri N. R. A., nadalje kot član volilnega odbora demokratske stranke in končno pri W. P. A.

Po njegovem imenovanju za izvršnega tajnika Temporary National Economic komiteja l. 1938 je izzval jezo poslovnega sveta s svojim preiskovanjem monopolov. Glavna svrha preiskave je bila ta, da se ugotovijo razlogi gospodarske stiske leta 1937. Henderson, ki veruje v svobodno konkurenco, je hotel doznati, v kolikem obsegu patenti in druge poslovne prakse omejujejo trgovino. Hotel je doznati, da li je treba začeti s stroгим uveljavljanjem protitrustovskih zakonov.

Koncentracija poglavitnih industrij je znatno porasla v teku prejšnjih petdesetih let v vsem zapadnem svetu. Po Hendersonovem mnenju ta koncentracija povzroča previsoke cene. To s svoje strani znižuje produkcijo, kar povzroča neuposlenost.

Veliki biznis je obsojal Hendersonovo stališče kot sovražno in ne kot nepristransko. Polmisljivo je torej, da je izbruhnil rešenih vihar v Wall Streetu, ko je Henderson postal član vladnega odbora za regulacijo borze leta 1939.

Henderson je poznal pravo revščino kot otrok. Njegov oče je delal v steklarni, dokler ga ni slabo zdravje odgnalo iz tovarne. Kupil si je potem farmo, all ker je potrošil ves svoj denar za nakup, je morala družina preživeti zimo s slanino, zeljem in krompirjem. Oče je bil varčen mož in abstinent.

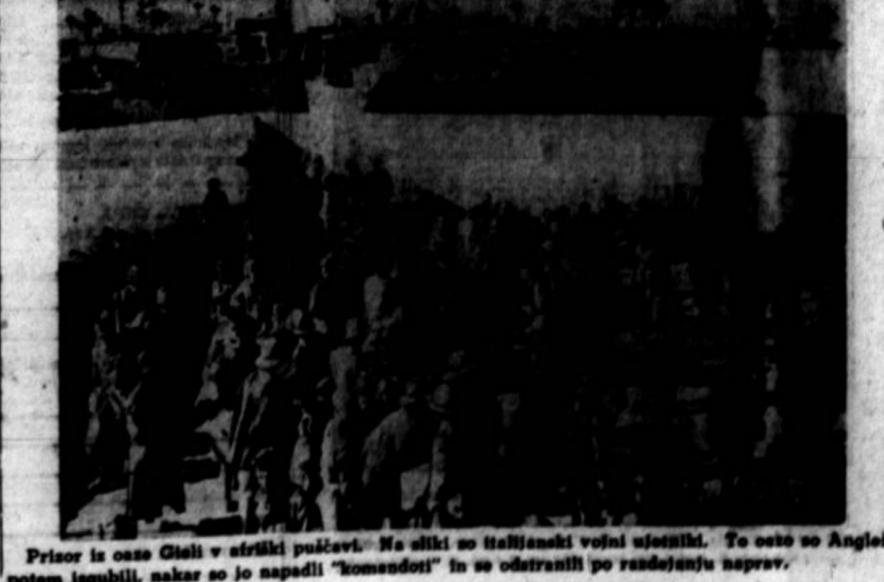
Henderson je zapustil šolo, ko je bil 14 let star in zaslužil \$5 na teden kot pisarniški vajenec. Škotsko-irska stara mati ga je nagovorila, naj študira dalje ob njeni podpori. Ko je študiral na University of Pennsylvanija, je bil fantek primoran izhajati z \$2.50 na teden. S težkim delom pa se mu je posrečilo zaokrožiti svojo vzgojo.

Ko so leta 1917 Združene države stopile v prvo svetovno vojno, je odšel na Francosko kot prostak in povrnil se kot stotnik. Dopržil je potem svoje vseučilišne nauke in kot učitelj industrialnega upravnništva zaslužil zadosti za svoje življenje in za vzgojo svoje sestre, ki je bila poprej delavka v steklarni. Njegova sedanja služba administratorja cen je prišla leta 1941 nekoliko dni pred 46. rojstnem dnevu. Borba proti draginji je njemu poverjena. On slovi po svoji marljivosti in dela dolge ure.

—Common Council—FLIS.

Tako govore naciji

Velicastno uničenje Med dogovorom trozveze, Anglije, Italije in Nemčije, se Nemci lahko naglo in nemoteno pripravijo za končni obracun s Francijo. Francija bo osamljena. Trenutek njenega uničenja bo začetek nove in velicastne dobe nemškega širjenja. (Adolf Hitler, Mein Kampf.)

Prizor iz oaze Gitali v strški puščavi. Na sliki so italijanski vojni ujetniki. To oazo so Angličani potem izgubili, nakar so jo napadli "komendoti" in se odstranili po razdejavanju naprav.

MALI LJUDJE

MILAN PUGELJ

(Se nadaljuje.)

PISMOUK

III.

Drugo jutro je napolnil ravno mesec junij. Zunanje je bilo toplo in solčno in tudi v sobo profesorja Ščetinarja je sijalo svetlo poletno sonce. Sedel je pri mizi in široka solčna pega je ležala na njegovi nočni suknji in spremi njala njeno barvo iz rjave na rumenkasto.

Gospod profesor je bil ravnokar pozajtrkoval in pozvonil služkinji, da pride po posodo. Včeraj zvečer in danes je popolnoma sam. Slabovoljen je, svoje stvari premišlja in tudi domače družbe ne mara.

Služkinja pride v sobo, pobira posodo in ko hoče oditi, prične mečkat profesor svojo brado in se oglasi: "Prosim vas, Lenka, da bi tudi kosilo prinesli v mojo sobo. Za zdaj pa naročite moji hčerki Marici, da me obišče!"

"Ali takoj?" vpraša dekla.

"Kmalu!" odgovori profesor in ostane sam. Vstane iz mize in prične šetati in premišljati. V tej nočni suknji, ki je nekako bledejša, oblika z zelenimi trakovi, preohlapna in predolga, se zdi njegova postava še neznanjša in klavirnejša kakor sicer. Guba iz močnega blaga dela na hrbtno nenaravno grbo, ki ga izpreminja skoro v karikaturu. Na nogah ima rdeče in razhojene sobne opanke in peti pri obeh sta znatno izpodvitli na zunanjo stran. Na brezlasti glavi ima čepico, ki komaj zakriva plešo.

Tako copati počasi iz kota in premišlja. Včerašnji dogodek mu ni dal miru ponoči in mu še sedaj trapi glavo in misli. V zadnjem hipu se mu je zadelo, da so zdaj za tem dogodkom še drugi mladi ljudje, najbrž cela tropska, in vsi hočejo napraviti sebi prostor in izpodrinuti stare. Neke vrste zarota se je sklenila proti njegovemu javnemu delovanju. Potisniti se ga hoče na stran, napraviti nevažnega, popolnoma zatreti ga menda želijo.

Teži ga vse to, mori, in ko vstopi v sobo Marica, obstane in pogleda vanjo, kakor bi se prebudil iz sanj. Počasni stopi k njej, prime jo z obema rokama za glavo in jo poljubi na čelo kakor vedno. "Sedi!" ji veli in ji pokaže zof v kotu. Sam prične zopet šetati gor in dol.

Marica je mlada in lepa in ga ogleduje zdaj začudeno. Na zofi sedi, ne naslanja se na njeno naslonjalo s hrbtom, ampak na roke se opira na desni in levi in se na lahko guga z gornjim životom od zadaj naprej. Lase ima velike in črne in na desni strani spredaj v njih rdečo rožo. Tudi na mladih in polnih prsih se neznanito giblje enaka roža.

Profesor se ustavi nekako v sredi sobe, obrne se proti Marici in prične ogledovati nohte: najprej na levi roki, in potem še na desni. "Jaz še nisem tega nikomur pravil," prične s svojim suhim glasom, gleda nohte leve roke in dvigne včasih oči do dekleta. "Nisem še tega pravil tvoji materi, moji ženi, in tudi nobenemu izmed svojih prijateljev še ne! Hm, hm! Stvar je po mojih mislih taka, da je bolje, če vem njene podrobnosti samo jaz in tisti, ki je slučaj zakrivil. Ta 'tisti' je profesor Gustinčič, moj prijatelj."

Profesor molči, prične ogledovati natančneje nohte desne roke, ki jo zanese v ta namen čisto k obrazu, Marica postane nenadoma pozorna, pomaje naglo s stopali, ki gledajo majhni in lepi izpod pisane krila in zastavi vprašanje: "Kaj pa je? Kar hitro povejte!"

"Reči moram," prične zopet profesor, umakne desnico od obraza in prekriza obe roki za zdaj pod hrbtom, "reči ti moram, da je nastal med menoj in gospodom Gustinčičem, odločen

nesporazum. Prišla sva si v nasprotje, ki — ni moja lastnost, da bi v življenju kaj pretiraval — ki — to poudarjam, utegne biti za naju oba življenskega pomena. Vsaj zase vem, da se posledice tega nasprotja ne bodo nikoli čisto izgubile iz moje notranjosti."

"S katerim Gustinčičem to, ali z Vladi —" vpraša naglo in radovedno Marica.

"Z gospodom Jožetom Gustinčičem, profesorjem v pokoju," poudarja profesor. "Ta konflikt je ravnokar nastal, je tak, da ni misliti na poravnanje. Naša obitelj pa stoji ravno pred korakom, ki naj bi z njim stopila v sorodske vezi obitelji Gustinčičeve. Kot gospodar, kot legitimni oče tiste, ki se hoče vezati s sinom mojega protivnika, mislim, da mi sodijo nekatere pravice!"

"O," se začudi Marica. "Kaj pa bo to?"

Profesor ji da z roko in z izrazom suhega in čemernega obraza znamenje, naj molči, in govori sam dalje: "Zakonska združitve je možna le tam, kjer se ljudje medsebojno razumejo!"

"O," seže Marica v besedo. "Jaz in Vladimir se vendar izvrstno razumeva. Torej!"

"Čakaj, dete, čakaj!" svari suhi profesor z glasom in z roko. "Dve obitelji vendar ne moreta vezati svojih članov z vezmi svetega zakona, če si nista posebno naklonjeni. To je jasno. Moji starši in tvoje matere in moje cenjene soproge starši so se tako ljubili, da so si padli okoli vratu tudi takrat, če so se srečali na cesti. Sedanji kazus pa je drugačen. Mi živimo v sporu z obitelji Gustinčičeve in zato smatram zaroko med teboj in mladim Gustinčičem za razdrto!"

"Kajpada!" je planila Marica na noge in začepetala, da se je soba pozibala. "Nikoli ne boste tega učakali, nikdar, je vse zamaš, pa če se postavite vi vsi skupaj, kar vas je starih in čemernih ljudi, na glavo. Kaj pa je, kajpada! Kar rekel bo kdo, pa bo zaroka razdrta. Saj to ne yisi kar tako v zraku," in gospodična Marica miga z drobnimi prsti nad čelom, pa se takoj nato odločno potprelje po levi strani svojih mladih grudi in zakliče: "to tiči v srcu!"

Profesor Ščetinar prične zopet ogledovati nohte in to pot na obeh rokah naenkrat, privzdiguje malo oči in ogleduje Marico, odkaršlja se in se glasi: "Nisi še polnoletna, in dokler nisi, sem jaz gospodar nad 'tabo!'"

Marica topotne z nogo, stisne drobne pesti, mahne z njima resolutno ob životu, pa sigurno izjavi: "Polnoletna gor, polnoletna dol! Vladimirja imam rada, on bo moj, pa basta!"

Profesor nese levo roko na hrbet in vpraša izpod čela: "Ali veš, kaj so to zakoni? Hm! Tako se sme ravnati in če ne z lepo, potem z grodo!"

Marica naenkrat zardi, hudo se ji stori, omahne nazaj po zofi, zakrije obraz, joka in ihti skozi prste: "Ali sta vi moj oče, ali imate vi zame kaj srca, ali ste vi ..."

Onstran vrat v sosednji sobi vstane šum, kljuka zakripilje in gospa Ana, visoka, še močna, v črnem krilu, ki se vleče za njo, stoji tostran praga. "Kaj pa imata?" vpraša začudena, stopi bliže k Marici, ki ihti in naglo pripoveduje: "Naš oče pa Vladimirjev oče sta se nekaj sprla zaradi svojih stvari, zaradi papirnatih drobtin, zaradi mlajše dlake, zdaj pa naj bi jaz zato pustila Vladimirja. Kako, če ga imam pa rada!"

"Kdo to hoče?" vpraša mati.

"Naš oče!" odgovarja Marica. "Same kosti so ga že od sitnosti, pa še ne neha! Oh, da moram biti jaz tako nesrečna!"

(Dalje prihodnj.)

Babies of Java Air Heroes Get Their Wings

These two blue eyed babies will wear the wings of the Army Air Forces in memory of their fathers, who met death in aerial battle over Java. On behalf of the aviation cadets at Randolph Field, Tex., Lieut. Richard P. Caywood presents the miniature wings to the children, both of whom were born this month at the Randolph Field Station Hospital. Left to right: Mrs. Marjorie Burney of Artesia, Tex., widow of Lieut. Willis Weldon Burney, a Flying Fortress bombardier who was killed near Bandung, Java, with son Rocky; Mrs. Mary P. Laughlin of Sacramento, Cal., widow of Lieut. Jack Thomas Laughlin, B-17 co-pilot, killed in action near Sarawak, Borneo, and her daughter Jackie Thomas.

na mestih, na katerih se burja najbolj zaganja.

To je istina in kmet ugiblje, da se zajec radi tega na zbrisu potisne, da ga sneg ne zakrije. Po svojih skušnjah bi pa rekel, da se zajec po zbrisu radi tega nahaja, ker ga zjutraj s paše gredečega burja na zbrisu zasači in tako omami, da se kar potisne za kak kamen in tam obsedi. Vselej se pa tako položi, da burja po njem brije in mu ne zahaja pod dlako. Z zajcem o burji sem sam doživel komičen prizor. Šla sva z lovcom ob dnevu na lov in sva imela pse gonjake.

Burjica je že vihrala, ko sva šla od doma, in kakor že pregovor pravi in kar je v resnici navadno: z dnevom je burja rasla. Okoli devete ure je že tako razsajala, da ni kazalo, kakor vrniti se proti domu. Doli po nekem jarku smo se potikali lovci in psi. Kar izpred nas zdjrne zajec proti golemu robu in psi se zapodijo za njim. In kaj se zgodi? Ko pride zajec na goli rob, ga burja pobere v tal in prenese čez rob, in primerno enako se je zgodilo s četvoro psov. Niti misliti ni bilo, da bi se za zajcem pomerilo, kajti burja je toliko razsajala, da sva si z lovcom le namigavala, češ, si li videl, kaj se je zgodilo? Šele ko smo domov pririnjili, smo se mogli s poslušalci o dogodbi razgovoriti in nasmejati o presenečenem zajcu, ki mu je zmanjkalo tal.

Posebno zanimiv naravni prizor sem pa doživel v Vipavskem trgu. Bil je pred več leti februarja meseca, ko se vračajo gosi iz južnih krajev. Jug je pristikal in vznemirjal morje, toda do Nanosa je pa burja tiščala. Neštete vrste gosi so se pomikale proti severu. Vile so se na vse strani, zdaj doli in nazaj gori so si pomagale. Prav ob najoškem robu so skušale zdrti in naprej in do bolj mirnega zraka. Zaman! Vračalo jih je nazaj in zmerom več vrst se jih je sukalo po dolini pod Vipavo. Ene so skušale prodrati čez Col,

druge čez Razdrto, in ko jih je vrpilo, so poskušale nasprotno pot.

Silno vpitje in neizmerno številno živali je zvalilo polno ljudstva na cesto. Posebno pred gradom nas je stalo obilo, ker tudi uradniki, dasi neradi, so popustili priljubljene jim stole in mize in se nam pridružili občudovat ta nenavadni naravni prizor. Noč se je stisnila, ko smo se razšli, in kar nas je bilo lovcev, smo še na večer pri kozarcu vina dajali duška ob jutrišnjem plenu, ki se nam obeta, ko bo vsa ravnina z gosmi krita. Toda lovec obrača, burja obrne.

Proti jutro so potihnila in ob zori se je vsa armada dvignila in odpotovala proti severu. Največji del jih je prenočil na plju pod vasjo Podrago in ljudje, ki so od tam drugo jutro prihajali v Vipavo, so pravili, da je bil vso noč tak nemir, da ni bilo mogoče spati, in ob zori, ko so se jele vrste zopet zbirati in odpravljati, pa tako glašenje in vihanje, da so ljudje kar strmeli.

IX.

Preostaja mi, da rešim svojo obljubo še o silovitosti burje v Bistriški dolini. Pogoji za njeno neuporljivo moč so isti ko v Vipavskem dolu. Čez Šnepriški gozd doli pridrvi sila in plane v Bistriško dolino ter v prvem naskoku pomete vse, kar najde tik pod bregom od Trnovega do Kosez. Naj zadostuje v dokaz te silovitosti dejstvo, da je, na ravno omenjenem prostoru, odkar obstoji šentpetrška železniška proga, že dvakrat prevrnila burja vlake s tira in čez nasip.

Sam sem doživel v Bistrici tragikomičen prizor. Po cesti, ki pelje doli po trgu in prehaja med Jelovškovo in Valenčičevo hišo na državno cesto, drvi burja s posebno močjo. V Valenčičevem poslopju so uradi, in kdor stopi iz njih in se zavrne proti Trnovemu, mora biti oprezen, da stori to z vsjo previdnostjo, predno zapusti Valenčičevo zidovje in stopi na ustje cest.

Relaxation Moment for WAVES

One of the first groups of Navy WAVES to report for training at the Naval Training School, Smith College, Northampton, Mass., photographed during a moment of relaxation in Copen House. Ensign Elizabeth McKenzie, of Yonkers, N. Y., is at the piano. Lieut. Frances Rich, daughter of movie and radio star Irene Rich, is in background.

promet ne vrši več po cesti torej ni več toliko predmeta, katerim bi se znašala. Mi smo je vajeni, bi jo pogrešali, bi nas včas ne previhrala in tem potisnila v prijazen kotiček, v katerem je tako ljubivo se pogovarjati, ko zabobni in ometa s snegom po njih. In ako kdo potrka na vrh in mu jih vse hiti odpirati, s kim veseljem se mu vse nasuje, ko se jame otresati in pravi da so ga že dvomi prijemali, ne bo zmagal; takoj pa kot ber domačin tudi pristavi, da čuti sicer krepkega, ampak no lačnega. "Da, da," mu pritrdi. In modrijan pristavi: "Burja izpiha človeka od zunaj in od znotraj in zato na Krni debelih zdravnikov, kakor se nahajajo po drugih krajih kjer nimajo ljudje zdravil burje."

Poslavljam se od tebe, slavnika. Dostikrat sva se sklenila in priznavam, da končno zmagala. Vendar se ne ločim tebe in za pečjo te bom še vedno rad poslušal!

(KONEC)

HOW ARE YOU SERVING AMERICA?

- ★ Conserving food and clothing?
- ★ Solving scarce materials?
- ★ Buying War Savings Stamps and Bonds?
- ★ Refusing to spread rumors?
- ★ Sharing your car with neighbors?

U. S. CITIZEN SERVICE CORP.
ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

TISKARNA S.N.P.J.

... sprejema vse ...

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem angleškem jeziku in drugih . . . . .

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJA DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

... Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne ... Cene zmerne, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY
2657-59 S. Lawndale Avenue Chicago, Illinois
TEL. ROCKWELL 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prijete eden, dva, tri, štiri ali pet članov in vse družine ki eni naročniki. List Prosveta stane za vsa enaka, za člano ali medlane \$6.00 za eno letno naročnino. Kar pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim to prijete k naročninam. Torej sedaj ni vroška, reči da je list predrag za člano SNPJA. List Prosveta je vsa lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJA, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrav. državo in Kanado \$6.00	Za Cincero in Chicago je \$7.50
1 tednik in 4.80	1 tednik in 6.30
2 tednika in 9.60	2 tednika in 12.60
3 tednike in 14.40	3 tednike in 18.90
4 tednike in 19.20	4 tednike in 25.20
5 tednikov in nič	5 tednikov in 31.50

Za Evropo je \$8.00

Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto. List, ki je vsa lastnina.

PROSVETA, SNPJA,
2657 So. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1. Ime	Čl. društva št.
Naslov	
Ustavite tednik in ga pripijete k moji naročnini od sledetih članov moje družine:	
2.	Čl. društva št.
3.	Čl. društva št.
4.	Čl. društva št.
5.	Čl. društva št.

Mesto _____ Država _____

Nov naročnik Star naročnik

Črtice o burji

Dr. Hinko Dolenc
(Nadaljevanje iz kosec.)

Taki prizori so bili navadni ob mraku in v hišah, ki so imele ognjišče in gorak govejski hlev, v katerem je bil človek dobro zavarovan pred tulečo burjo, ko se je šlo k počitku. Pri taki priliki smo se mi mladi navzeli pripovedk o burji in zimi; in zlepa ni prišel drug razgovor na površje. In to ostane človeku za vselej.

Ljudje, ki so pripovedovali, opombe, ki so jih izkušenci delali, in—do česar je vselej prišlo—lovski primerjaji o burnem vremenu: vsega tega človek nikoli ne pozabi in rad se zamislil v to neskrbno dobo svojega življenja; torej je tudi verjetno, da burjo še dandanes pozdravlja kot staro prijateljico, ki mu je pripogolga k marsikateri neizbrisni zabavi.

VIII.

Kar sem dolej pripovedoval o burji, gotovo ne vpliva na čitatelje prikupljivo. Morda sem koga celo toliko oplasil, da si ne želi nikdar seznaniti se z njo. Toda sila ni nikdar prikupljiva reč, ali vsaj na videz ne uganjašal.

ga človeka, ki nima navade, da bi kdaj bolj hitro stopal, pa ga burja na kakem zbrisu od zadaj poprime in ga vidite tako urnega proti svoji volji, da vam ta prizor za vedno ostane v spominu. Ne ostane sam, kdor o takem prizoru pripoveduje, in navaden je izrek, da burja vadi lenuhe hitro vstajati, kadar jih ima pred sabo, in vreče nositi, kadar se proti njej pomičejo.

Tudi Ribničan ima burjo v svojih pandektih. Gorje mu je bilo, ko ga je zasačila, ko sta s kljušetom s suho robo tavalja po svetu.

Po Krasu in tudi po Vipavski dolini sem vedel za več mest, na katerih se je leta in leta poznalo, da se je ondi suha roba ponešrečila. Neki Levstik iz lončarske dežele mi je pravil, da mu je nekoč burja v Globovniku voz prevrnila in da je tako zahreščalo, da je menil, da se je svet pretrgal. Burjo na Gabrku je pa Ribničan takole stigmati-

ziral: "Burja na Gabrku ali mu-če ali suče ali pa meče."

Ker smo že na Gabrku in pri bolj šaljivem razmotrivanju o burji, naj tudi povem, da je bila burja za nekatero ljudi produktivna. Gabrci, posebno pa Senodolci so si prejšnje čase, ko je za ves promet služila le državna cesta, malokdaj kupili kako pokrivalo.

Po vsaki veliki burji je šla množica nabirat, kar je burja potujočim odvzela. Ne samo kape in klobuke, tudi rute in celo plašče so našli po zatrepih in obrastlih dolinah. Kdor tega ni vedel in je prišel v Senodolih v vas, videlo se mu je kar čudno, s kakimi pokrivali so otroci prihajali pred njega. Spominjam se, da nam je neki Butec, ki je bil posebno dober gonjač in sploh spreten človek za vsako delo, samo za resno ne, nekoč s cilindrom na glavi prišel nasproti in nam, ko smo se namejali, povedal, da je po zadnji burji nabral devet klobukov.

Omenil sem že, da pri pogovorih o burji imajo važno besedo tudi lovci. Da je zajec pri taki priliki glavni predmet, se ob sebi razume. Dosti bi se dalo pisati o dogodbah z zajcem ob hudi burji. Kakor neka posebnost se omenja to, da zajec čepi ob burji ravno na zbrisu, to je

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN